

Der har, for et stykke tid siden, i TV og pressen været en heftig omtale af en komet "Swift-Tuttle", hvis bane sagdes, at være beregnet til at krydse Jordens bane i det næste årtusinde.

Denne omtale har sat nogle tanker igang hos undertegnede; nogle anskuelser som måske også har Jeres læsers interesse.

% Vedlagt er indlægget, under overskriften "bemærkelsesværdigt" og nedenfor, hér, et par relevante udklip fra astronomiske magasiner.

Kometer og verdens undergang

Af Bjørn Franck Jørgensen

I august nummeret af Sky and Telescope bragte Dennis di Cicco og John Bortle en glimrende artikel om komet Swift-Tuttle's mulige bane på himlen ved perihelipassagen i 1992. Kometen er berømt, fordi den er fadder til den velkendte meteorsværn Perseiderne, der ses på den mørke august himmel hvert år. Det var den italienske astronom Giovanni Schiaparelli, der fastslog forbindelsen mellem Perseiderne og kometen.

I slutningen af september blev det offentliggjort, at kometen, efter sin 130 år lange rejse ud gennem solsystemet, atter var fundet tæt på den position, der var forudsagt i artiklen.

Dagspressen var ikke særlig optaget af denne begivenhed, men det blev den, da

en astronom lod sig friste til at forudsige Jordens undergang ved kometens næste perihelipassage. Så begyndte balladen. Ikke fordi en astronom forudsagde noget. Det kan de modsat astrologer gøre med stor sikkerhed.

Men pressebureauerne skelner ikke og undlader ikke at mistolke informationerne i det IAU-cirkulære, der var grundlaget for det hele. I næste led - fra bureau til avisredaktion - er alle forbehold fjernet. De er kedelige og uinteressante.

Hele vejen rundt bliver kometen **omdøbt** til Smith-Tuttle, det er dog ikke så væsentligt. Men i IAU-cirkulæret står der: Hvis ukendte (non-gravitationelle) kræfter ændrer den beregnede bane så

meget, at kometen bliver forsinket ca. 15 dage, kan et sammenstød med Jorden ikke udelukkes.

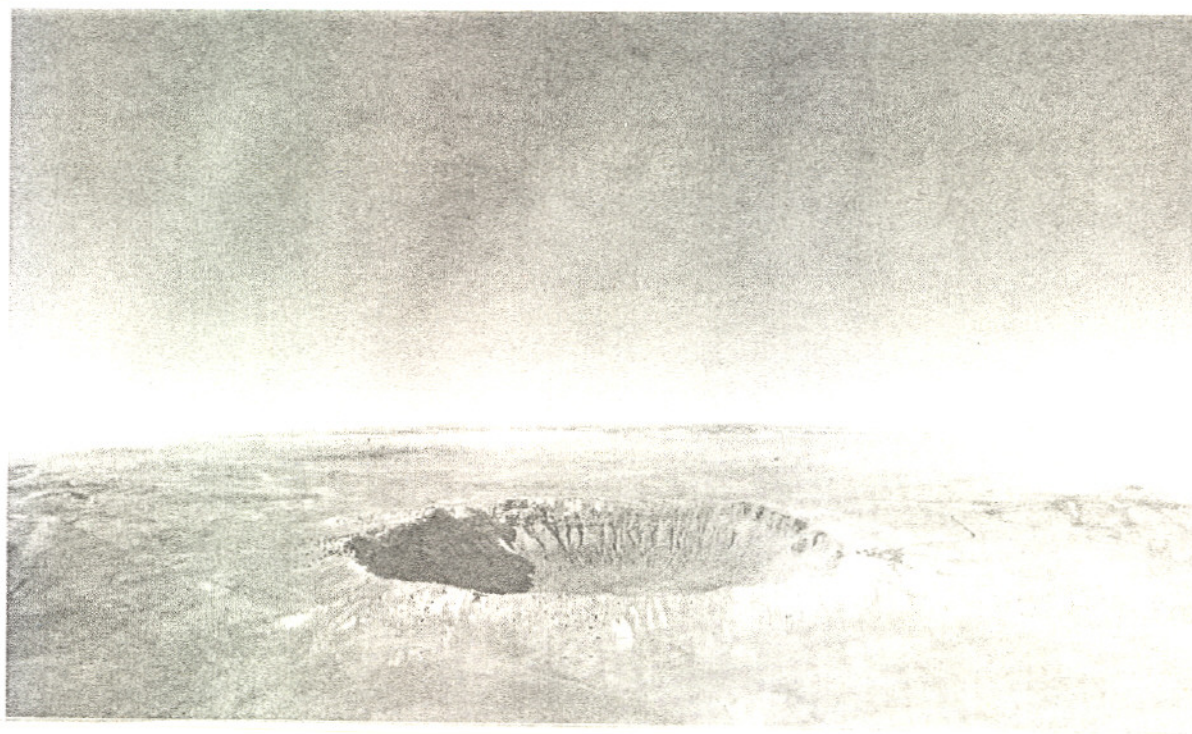
Med en fart af 30 km/s bevæger Jorden sig på 15 dage næsten 40 mio. km. Går det, som det plejer, er de 40 mio. km den afstand, kometen passerer i. Og det er ikke faretruende på nogen måde. I 1983 passerede komet IRAS-Alcock i en afstand af kun 5 mio. km. Vi er fortsat i live.

I 1910 passerede Jorden gennem resterne af komet Halleys hale. Også dengang spåede man Jordens undergang, men det kunne man købe piller imod! Sagnet siger da også, at de blev flittigt solgt. Om de var en lækkerbissen for andre end fidusmagerne er dog tvivlsomt.

Tidspunktet for Jordens undergang må også være forkeret beregnet. Sidst, kometen var i Jordens nærhed, var i 1862, og med en beregnet omløbstid på lidt over 130 år passer perihelipassagen i 1992 udmærket.

Næste passage forventes at ske i år 2126 og ikke den 14. august i år 2116. Denne dato er få dage efter af astrologer bedømt til at have meget mørke udsigter. Det er jo uheldigt, når det ikke er den rigtige dag.

Man bør snarest finde frem til den rigtige dato for Jordens undergang - mest for at vi ikke uden grund skal udsættes for alt for mange mørke datoer til den tid. □

Barringer krateret i Arizona, USA, er 1,2 km i diameter og 200 m dybt.

Lad os kalde det kollektiv hukommelse. Fra de allertidligste tider, hvor de allerførste tegn på liv røbede dets eksistens; er hukommelse om allehånde tildragelser nedfældet i organismerne, udviklingstrin efter udviklingstrin - slægtled efter slægtled.

En af hukommelsens fornemste opgaver er at eliminere fejltagelser, at undgå gentagelse af handlinger som fører væk fra den rette udvikling. En anden side af hukommelsen er at registrere udefrakommende farer; deres karakter, deres styrke, deres orientering (hvorfra de kommer) etc.. Hvorfor ? For at kunne undgå dem...

Ved rygtet om at en komet Swift-Tuttle vil kollideres med Jorden i år 2116, sættes tanker igang angående den kollektive hukommelse. Godt nok siges det at dette rygte er behæftet med en fejl på ti år (Aktuel astronomi-Vinter 1993-nr. 1), således at muligheden for en kollision først indtræffer år 2126, og ovenikøbet en uhyre spinkel mulighed; men bare ved tanken om en sådan mulighed : spørger man så ikke sig selv om, hvorfor mennesket har beflittet sig med studiet af rummet, - har udviklet raketten, - konstrueret brintbomben ? Indgår disse studier og opfindelser ikke en syntese ?

Ifald man kan forestille sig at mennesket dybt i sig, latent har hukommelsen om en katastrofe, netop af karakter som et kæmpemeteors kollision med Jorden, med al den ødelæggelse dette må have medført; så er det logik at forestille sig et spirende ønske om at måtte kunne afværge fremtidige sådanne hændelser !

Ubevidst har mennesket altså, ifølge ovenstående model, gjort sig istand til at afværge et meteornedslag af denne størrelse (katastrofevirkning). Ubevidst, fordi dem der fandt frem til brintbomben næppe tænkte på at denne skulle afværge et kæmpemeteors faretruende kurs; fordi dem, der konstruerede de første raketter ejheller tænkte således (det siges ihvertfald at det var drømmen om at komme til Månen); og endelig fordi menneskets færdigheder i "space-navigation" tjener alle andre formål end lige netop at skulle styre en brintbombeladet raket imod et, fra det store kolde Intet kommende, kæmpe-projektil...

Hvad har da drivkraften i os været, til at udforske & beregne Rummet og dets egenart samt raketsystemer og atombomber, uafhængigt af hverandre ? Højst sandsynligt ikke for at kunne udslette os selv; dette har været den primitive, hvad skal vi sige, motoriske argumentation; Regeringen har kun bevilget det, hvis fjenden dermed kunne udslettes osv..

Så, omend Swift-Tuttle aldrig nogensinde kommer i nærheden af Jorden, så har vi, med muligheden deraf, forhåbentlig fået svaret på hvorfor vi er istand til at beregne en rakets bane i Rummet og sende den afsted med et brag...

Kærlig hilsen Sven Russ